

Infermeria i Salut Comunitària

Codi: 101810

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Juan Leyva

Correu electrònic: JuanManuel.Leyva@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Miguel Jiménez Pera

Jordi Casino López

Daniel Gomez Garcia

Caterina Checa Jiménez

Prerequisits

No hi ha prerequisits, tot i això es recomana haver cursat les assignatures Cures d'Infermeria de l'Adult I i II, Cures d'Infermeria en el procés d'envellir, Salut Pública i Educació per la Salut de segon i tercer curs.

Objectius

- Conèixer la importància de la família en el procés de cures.
- Identificar l'organització de les cures d'infermeria comunitària.
- Identificar les competències infermeres en el marc de l'atenció primària.
- Prendre consciència de la importància de les activitats grupals.
- Conèixer la importància de l'atenció domiciliària en el marc d'atenció primària.
- Identificar la comunitat i la seva importància en l'atenció d'infermeria.
- Prendre consciència de la importància de la participació i intervenció comunitària.
- Valorar la importància de la coordinació de recursos comunitaris.
- Identificar la importància de les cures familiars i de l'autocura.
- Dissenyar plans de cures relacionats amb els problemes mes freqüents atesos a Atenció Primària.
- Realitzar tècniques d'infermeria habituals dins l'Atenció Familiar i Comunitària i interpretar-les.

Competències

- Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
- Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

- Demostrar que es comprèn el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, el grup o la comunitat, dins del seu context social i multicultural.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat.
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar els determinants de salut i malaltia considerant els diferents contextos socials i culturals.
3. Analitzar els factors que intervenen en la salut i el benestar de les persones, les famílies o els grups atesos i garantir-ne la seguretat.
4. Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
5. Aplicar l'evidència científica en la planificació de les cures infermeres.
6. Descriure i aplicar els programes vigents que fomenten estils de vida saludables.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
9. Dissenyar i modificar plans de cures segons les necessitats de les persones, les famílies o els grups.
10. Identificar el benestar de les persones i garantir-ne la seguretat.
11. Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
12. Proposar programes que fomentin hàbits saludables en els adolescents.
13. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
14. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

- Centre d'Atenció Primària (CAP), Equip d'Atenció Primària (EAP), Àrea Bàsica de Salut (ABS)
- Consulta d'infermeria: paper de la infermera, gestió de la demanda, treball en equip, visites programades, visites urgents...
- Atenció individual i a grups: tipus d'activitat, anàlisi d'experiències reals
- Cures al domicili. Intervenció familiar. Infermeria sistèmica.
- Programes d'Atenció Domiciliària (ATDOM) i Programes d'atenció domiciliària equips de suport (PADES).
- Comunitat. Modalitats d'intervenció, diagnòstic comunitari
- Entorn i salut, determinants de la salut, epidemiologia
- Participació i intervenció comunitària.
- Programes comunitaris orientats a la comunitat.
- El sistema de salut espanyol i català: assignació i gestió de recursos.
- Programa d'Activitats Preventives i de Promoció de la Salut (PAPPS)

Metodologia

SEMINARIS ESPECIALITZATS

El grup gran serà dividit en 4 subgrup, cadaun guiat per un tutor/a durant tot el procés.

La docència es realitzarà amb Seminaris amb metodologia similar a l'ABP mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema que condueix l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

El rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del procés del seu aprenentatge. El rol del professor/a és el de facilitador i guia d'aquest procés.

Dinàmica:

Dia 1.

- Presentació i anàlisi de la situació/problema
- La finalitat d'aquest treball de grup és que, a partir del coneixement que es té, s'identifiqui tot el què es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els resultats d'aprenentatge.
- El grup ha de confeccionar un llistat de les preguntes que hagin sorgit en l'anàlisi de la situació. Tot seguit, amb el llistat de preguntes, s'haurà d'establir un ordre de prioritat en funció de la seva rellevància relacionada amb els resultats d'aprenentatge.
- Plantejar hipòtesis de treball
- Elaboració d'un pla de treball
- El docent recomana aquells temes que considera que han de ser d'estudi individual. Es pot suggerir fonts d'informació.

Cada grup haurà d'enviar el seu pla de treball al professor/a corresponent.

Dia 2.

El grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la fiabilitat de les fonts, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,...). Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, els/les estudiants s'estan capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ, alhora que desenvolupa l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament del problema. Com a resultat de la discussió han d'extreure un resum de coneixements i abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

Dia 3.

En aquesta s'analitza la situació problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Del que s'ha après, què ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar? Preguntes totes elles que permeten identificar el coneixement assolit i el que encara resta pendent.

Es finalitza aquesta tercer sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

CLASSES EXPOSITIVES

També es contemplan classes expositives amb la finalitat de clarificar dubtes i relacionar conceptes on els estudiants hi tinguin una major dificultat. Aquestes poden ser realitzades per experts acadèmics, investigadores/ores, infermers assistencials i/o pacients experts.

Es podran concretar concertar tutories individualitzades contactant prèviament pel Campus Virtual amb el professor/a.

PRÀCTIQUES DE LABORATORI

Entorn de simulació de baixa fidelitat. Grups de 15 estudiants aproximadament. Cada estudiant haurà de preparar-se unes lectures a casa el contingut de les quals serà imprescindible per a poder practicar les tècniques de valoració i intervenció que es duren a terme.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques de laboratori	12	0,48	1, 3, 4, 5, 6, 7, 11
Seminaris Especialitzats	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14
TEORIA (TE)	5	0,2	2, 4, 5, 6, 9, 12
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL/ LECTURA D'ARTICLES	87	3,48	1, 4, 5, 7, 8, 11, 13

Avaluació

El sistema d'avaluació s'organitza en 4 mòduls cadascun dels quals tindrà un pes específic en la qualificació final:

Avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes: Suposa el 50% de la nota final. Consisteix en una avaluació oral en finalitzar cadascun dels seminaris especialitzats i una escrita mitjançant un informe que el tutor/a lliura en acabar la unitat. L'objectiu d'aquesta avaluació és que serveixi d'estímul de l'aprenentatge per retroalimentar el procés. Es contemplen quatre dimensions: la responsabilitat, les habilitats d'aprenentatge, la comunicació i el treball en grup.

Defensa oral de treballs

Suposa el 20% de la nota final. El grup ha de plantejar una pregunta de recerca partint d'una situació o escenari donada pel tutor/a.

S'avaluen les següents dimensions:

- Continguts
 - Pregunta plantejada (complexitat)
 - Cerca bibliogràfica (paraules clau, fonts d'informació)
 - Antecedents (definició del problema, epidemiologia, factors associats, estat actual del tema)
 - Justificació del tema (argumentació clara i coherent per donar resposta a la pregunta)
 - Presentació d'evidències (nivell d'evidència)
 - Aplicabilitat i utilitat en la pràctica
 - Bibliografia (referències bibliogràfiques)
- Metodologia de presentació
 - Exposició i llenguatge (ordre, vocabulari)
 - Disseny material audiovisual (coherent, clar, creatiu)
 - Temps (ajust al temps indicat)
 - Llenguatge no verbal (postura, moviments, contacte visual)
 - Participació dels membres del grup: per assegurar que tots els estudiants són capaços de defensar el treball fet, el tutor decideix l'ordre en la que els estudiants faran la presentació.

Cada tutor avaluarà les exposicions del seu grup. Cada grup lliurarà al seu tutor una còpia del seu treball a través de Moodle.

Continguts de les pràctiques de laboratori: A la finalització de les pràctiques de laboratori cada estudiant realitzarà un exercici on-line avaluatiu que inclou continguts de les lectures prèvies a la pràctica i també continguts discutits durant la pràctica. Aquesta activitat suposa e 20% de la nota final.

Lliurament d'informes (autoavaluació): Suposa el 10% de la nota final. Dos dies després de finalitzar cada situació, cada estudiant haurà de lliurar, via Moodle, un informe autoavaluatiu de 2 pàgines màxim on reflexioni i avaluï el seu grau d'assoliment de les competències incloses en la guia. El format de l'exercici és lliure. Així mateix, ha de quedar clar quin coneixement ha estat adquirit i qual no. El informe ha de ser realista, ha d'estar justificat de forma clara, i ha d'incloure una nota numèrica entre el 0 i el 10 . L'informe serà revisat pel tutor responsable de cada grup de seminari especialitzat. En cas de gran discrepància amb l'opinió del docent, el document serà retornat a l'estudiant perquè reflexioni sobre la seva avaluació i la rectifiqui. No s'acceptaran autoavaluacions fora del període establert. El no lliurament de l'exercici suposa una qualificació de 0. El fet de confirmar-plagi en qualsevol dels exercicis suposarà el suspens immediat de l'assignatura.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL:

El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluatives i haver obtingut en cadascuna d'elles una nota superior o igual a 5.

Es considerarà no avaluable quan el/la estudiant hagi faltat al 30% de les sessions de seminari especialitzat o pràctiques de laboratori, be sigui per causa justificada o no.

La qualificació final de l'assignatura serà el sumatori de les diferents parts que la configuren. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

- Del 0 a 4.9 = Suspens
- Del 5.0 al 6.9 = Aprovat
- Del 7.0 al 8.9 = Notable
- Del 9.0 al 10 = Excel·lent
- Del 9.0 al 10 = Matricula d'honor

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data en Moodle.

Els/les estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podrà presentar a una prova de recuperació al final de l'assignatura.

Les situacions especials i particulars es valoraran pel coordinador de l'assignatura i el/la tutor/a del grup.

Totes les eines avaluatives estaran disponibles a Moodle a l'inici de l'assignatura.

Absències:

Es consideren absències justificades a les pràctiques de laboratori i seminaris les següents situacions:

- Exàmen oficial
- Malaltia aguda
- Visita mèdica especialitzada
- Competició d'esportistes d'èlit (no entrenament)
- Defunció d'un familiar o persona propera

Fora d'aquestes situacions, cada absència suposarà una reducció de 0,5 punts per cada absència en la nota final, fins a un màxim de 3 absències.

Qualsevol signe de deshonestat acadèmica, com ara plagi o manipulació de documents d'avaluació, etc., o qualsevol actitud discriminatòria, violenta o irrespectuosa cap a companys/es i/o docents, suposarà el suspens immediat de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes.	50%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Defensa oral de treballs	20%	2	0,08	2, 4, 5, 9, 12
Habilitats durant les pràctiques de laboratori	20%	4	0,16	3, 5, 9, 10, 11
Lliurament d'informes	10%	1	0,04	1, 4, 7

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (G02), i que l'activitat dirigida pel docent són els Seminaris Especialitzats similar a l'Aprenentatge Basat en Problemes, no s'especifica la bibliografia.

En els seminaris especialitzats estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió els estudiants, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fons d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.